

Státní okresní archiv Plzeň-jih se sídlem v Blovicích

Místní národní výbor Přebudov

1946–1959

Inventář

EL NAD č.: 583

AP č.: 499

Jana Mašková

Blovice 2017

Obsah

Úvod

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	5
III. Archivní charakteristika archivního fondu	6
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	8
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	8
Seznam použitých pramenů a literatury	9
Seznam použitých zkratk	10
Inventární seznam	11
Úřad národního výboru	12
I. Úřední knihy	12
Účetní knihy	12
II. Spisový materiál	12
a) Registraturní pomůcky	12
b) Spisy	12

I. Vývoj původce archiválií

Původcem archiválií je Místní národní výbor Přebudov, který vyvíjel svoji činnost od května 1945 do 12. června 1960.

Obec Přebudov se nachází asi 6 km severozápadně od města Kasejovice, jichž je v současné době osadou.

Mezi roky 1945–1949 patřila obec Přebudov do politického okresu Blatná. Podle vládního nařízení č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích, zůstala obec Přebudov s účinností od 1. února 1949 nadále součástí okresu Blatná. Ke dni 12. června 1960 došlo k integraci obce Přebudov s obcí Kladrubce. Po sloučení obou obcí Místní národní výbor v Přebudově zanikl a obec od té doby spravoval Místní národní výbor v Kladrubicích.

Po skončení druhé světové války v květnu 1945 začaly na osvobozeném území Československé republiky podle ústavního dekretu prezidenta republiky č. 18/1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, vznikat národní výbory, které se staly základem organizace veřejné správy. Postavení místních národních výborů v obci, způsob voleb do nich a výkon pravomoci stanovila vláda prostřednictvím vládního nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů. Podle vládního nařízení č. 44/1945 Sb., kterým se mění vládní nařízení ze dne 5. května 1945 č. 4 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, a vyhlášky ministerstva vnitra č. 45/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů, se měl v každé obci ustavit místní národní výbor. Místní národní výbor převzal dnem svého ustavení pravomoci, které mělo dosud obecní zastupitelstvo, obecní rada a starosta obce.

Směrnice č. 6/1945 Ú. I. ministerstva vnitra pro národní výbory místní a okresní, schválená Vládou republiky československé z roku 1945 a na ni navazující Vyhláška ministerstva vnitra č. 975/1947 Ú. I., kterou se vydává prozatímní jednací řád pro místní národní výbory (místní správní komise) a jejich složky určily vnitřní složení výborů, jejich pravomoci, způsoby vedení hospodaření a vedení a podepisování některých druhů písemností. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti a komise) a úřad národního výboru. Národní výbory byly definovány jako orgány zastupitelské a orgány veřejné správy, které v obvodu své působnosti spravují všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem. Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě a zároveň byla uplatněna podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně. Stanovení vnitřní organizace a způsobu, jakým mají národní výbory vykonávat svou

působnost, byly v pravomoci ministra vnitra.

Místní národní výbor v Přebudově byl ustaven v květnových revolučních dnech roku 1945. Na ustavující schůzi MNV dne 3. června 1945 za přítomnosti 23 voličů byli do MNV zvoleni: Vojtěch Třeštík – předseda, Josef Hořejší – náměstek předsedy a Jan Týc – náměstek. Dále bylo zvoleno šest členů výboru (Josef Jílek, Václav Tupý, Josef Bouše, Vít Chodora, Jan Benedikt, Vojtěch Třeštík) a 4 náhradníci (Josef Mašek, Václav Kubát, Rudolf Tupý, Matěj Mašek).

Hlavním orgánem národního výboru bylo plénum, které rozhodovalo o nejdůležitějších záležitostech obce. Volilo další orgány národního výboru, především radu, která vykonávala zejména rozhodnutí pléna. Poradním orgánem rady byly komise, které volilo plénum národního výboru.

Do vydání ústavního zákona č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky, měly dosavadní právní normy týkající se národních výborů ve většině případů prozatímní charakter. Ústavou 9. května byly národní výbory definovány jako „nositelé a vykonavatelé státní moci v obcích, okresech a krajích“ a jejich existence byla právně zakotvena jako nedílná součást státního zřízení Československé republiky.

Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení, byl od 1. ledna 1949 zřízen kraj Plzeňský, jehož součástí se stala i obec Přebudov. Zároveň byla vládním nařízením č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů, provedena reorganizace okresů. Obec Přebudov se tato reorganizace nedotkla, nadále zůstala ve správě okresu Blatná.

V roce 1949 byl vydán mj. zákon č. 268/1949 Sb., o matrikách. Na jeho základě byla v Plzeňském kraji určena sídla matričních obvodů a stanoven jejich územní rozsah. Zároveň bylo sjednoceno vedení matrik a svěřeno výlučně místním národním výborům v sídle nově zřízených matričních obvodů. Původní sídlo farního obvodu pro obec Přebudov se nacházelo v Budislavicích. Od 1. ledna 1950 byla obec Přebudov zařazena do matričního obvodu Dožice.

V únoru 1950 proběhla podle § 27 odst. 1 vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů, reorganizace MNV. Na základě výše uvedeného vládního nařízení byly nově národní výbory rozděleny do čtyř kategorií podle počtu obyvatel a od toho se odvíjely jejich kompetence. MNV Přebudov byl s počtem 63 obyvatel zařazen do I. kategorie.

Vládním nařízením č. 119/1951 Sb., o tajemnících místních národních výborů, byla upravena působnost tajemníků MNV jako jejich plně uvolněných funkcionářů. Tajemník byl výkonným orgánem MNV a za svou činnost odpovídal jeho předsedovi a radě; řídil se jejich

pokyny, zúčastňoval se všech schůzí pléna a rady MNV, působil jako politický a odborný poradce a pomocník MNV zejména v oblasti zemědělské výroby; za svou činnost odpovídal i předsedovi a tajemníkovi nadřízeného okresního národního výboru.

Do existence národních výborů významně zasáhlo v roce 1954 přijetí ústavního zákona č. 12/1954 Sb., o národních výborech, zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech, zákona č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů. Na základě posledně uvedeného zákona proběhly 16. května 1954 první volby do národních výborů, kdy byli členové národních výborů voleni všemi občany. Dosud byli členové národních výborů jmenováni okresním národním výborem na návrh Národní fronty. Volební období bylo tříleté, do té doby fungující referentský systém, kdy určení členové rady měli přidělené jednotlivé úřední agendy, které zajišťovali ve spolupráci s příslušnou komisí národního výboru, a kteří za svou činnost byli odpovědní plenárnímu zasedání a radě, byl zrušen.

Další volby se konaly na základě zákona č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů. Tímto zákonem byl pozměněn a doplněn zákon č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů.

Další volby do MNV se konaly podle nového územního uspořádání dne 12. června 1960 na celém území státu. V souladu se zákonem č. 39/1960 Sb., o volbách do národních výborů, se do národních výborů místo členů volili poprvé poslanci. Zákon č. 65/1960 Sb., o národních výborech upravil působnost MNV. Zároveň bylo volební období prodlouženo ústavním zákonem č. 100/1960Sb., Ústava Československé socialistické republiky, z původních tří na čtyři roky.

Rozhodnutím rady ONV Blatná ze dne 19. května 1960, usnesení č. 166, došlo k 12. červnu 1960 ke sloučení MNV Přebudov s MNV Kladrubce. Název orgánu vykonávajícího správu v jemu určeném obvodu působnosti, byl stanoven na MNV Kladrubce se sídlem tamtéž. MNV Přebudov tímto dnem zanikl a ani po vydání zákona České národní rady č. 367/1990 Sb., o obcích (obecním zřízení), obnoven nebyl.

Sídlo MNV Přebudov se z torza dochovaných archiválií nepodařilo zjistit.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Archiválie archivního fondu MNV Přebudov byly do archivu předány ve dvou přírůstcích. Na základě provedeného skartačního řízení u MNV Kladrubce, který byl nástupcem MNV Přebudov, převzal Okresní archiv v Blovicích 3 knihy a 1 podací protokol

z let 1946–1959 (č. j. OA 69/74) o celkové metrāži 0,07 bm. Do knihy přírůstků byly knihy a podací protokoly zapsány dne 28. září 1974 pod č. př. 435.

Na základě skartačního řízení provedeného u Obecního úřadu Životice (č. j. SOkA 217/96-Spf.) převzal SOkA Plzeň-jih se sídlem v Blovicích 1 karton archiválií archivního fondu MNV Přebudov z let 1949–1975 o celkové metrāži 0,01 bm. Do knihy přírůstků byly archiválie zapsány dne 6. května 1996 pod č. př. 1205.

MNV se ve spisové službě, i když nedůsledně (nepřiděloval ukládací ani skartační znaky u příslušných spisů v podacím protokolu ani přímo na spisy), řídil podle centrálně vydaného spisového řádu, o čemž svědčí vedení podacího protokolu. Otisky prezentačního razítka se na korespondenci MNV nenacházejí.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Archivní fond MNV Přebudov obsahuje celkem 3 úřední knihy z let 1954–1959, 1 podací protokol z let 1947–1951 a karton spisů z let 1946–1959. Časové rozmezí archivního fondu MNV Přebudov je 1946–1959.

V archivním fondu Archiv obce Přebudov je uložena kniha zápisů ze schůzí obecního zastupitelstva z let 1924–1945 (1959) (inv. č. 1), která tvoří posterius tohoto archivního fondu. Jedná se o knihu s agendami dvou původců. Prvním původcem, který vedl knihu do roku 1945, byl obecní úřad, od roku 1945 v zápisech stejné agendy pokračoval jeho nástupce MNV.

Pro pořádání spisů bylo využito umělé schéma pro pořádání spisů archivních fondů místních národních výborů obsažené v metodickém pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni, č. j. SOAP/006-3120/2007.

Po formální stránce je archivní pomůcka vyhotovena na základě Metodického pokynu ředitele Státního oblastního archivu v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek (č. j. SOAP/006-0767/2010), jeho dodatku (č. j. SOAP/006-1300/2014) a informace k tomuto dodatku (č. j. SOAP/006-0813/2015), Metodického pokynu č. 1/2013 odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra (č. j. MV-46913/AS-1/AS-2013) a podle metodického pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni (č. j. SOAP/006-3120/2007).

Z výše uvedeného metodického pokynu vychází i rozdělení archivního fondu MNV Přebudov. Ten je tvořen pouze oddílem Úřad národního výboru, který je rozdělen na úřední knihy a spisový materiál. Část věnovaná úředním knihám obsahuje knihu výdajů a dva pokladní deníky. Část věnovaná spisovému materiálu je rozdělena na registraturní pomůcky a spisy. Mezi registraturní pomůcky je zařazen podací protokol. Pododdíl spisy obsahuje archiválie ve spisové podobě rozdělené věcně.

Inventární jednotky jsou tvořeny následujícím způsobem: úřední knihy a podací protokol jsou samostatnými inventárními jednotkami. U spisů jsou inventární jednotky vytvořeny každou věcnou skupinou.

Jazykem celého archivního fondu je čeština.

Vzhledem k absenci dalších dokumentů s archivní hodnotou dochovaných z činnosti původce, je archivní fond z hlediska úplnosti materiálu považován za torzo. Chybí zápisy z jednání pléna, rady a komisí z roku 1960, podací protokoly z let 1945–1946 a 1952–1960, a až na výjimky veškerý spisový materiál.

Před vlastní inventarizací archivního fondu došlo k jeho fyzickému vyčištění a zabalení knih do balicího papíru. Celý archivní fond je poškozen prachem, knihy mají pomačkané a potrhané listy.

Před zpracováním byla celková metráž archivního fondu 0,08 bm. Po inventarizaci je celková metráž archivního fondu 0,07 bm, z toho připadá 0,03 bm na úřední knihy, 0,01 bm na podací protokol a 0,03 bm na karton. Rozdíl v celkové metráži archivního fondu původně uvedené na EL NAD a současným stavem je způsoben vnitřním přesunem archiválií mezi archivními fondy MNV Přebudov a MNV Kladrubce.

Do archivního fondu Místní národní výbor Kladrubce byly z archivního MNV Přebudov (č. př. 1205) přesunuty archiválie týkající se občanských staveb z let 1971–1975 o celkové metráži 0,01 bm (č. j. SOAP/050-0532/2017).

Zápisy o přesunu archiválií mezi výše uvedenými archivními fondy jsou součástí jejich spisů o fondech.

Vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu nebylo v archivním fondu provedeno.

Archivní fond je uložen ve Státním okresním archivu Plzeň-jih se sídlem v Blovicích.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond MNV Přebudov patří mezi torzovitě dochované archivní fondy národních výborů. Z dochovaných materiálů lze získat přehled o hospodaření obce v letech 1954–1959 (inv. č. 1–3).

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

V letech 2016–2017 ve Státním okresním archivu Plzeň-jih se sídlem v Blovicích archivní fond Místní národní výbor Přebudov uspořádala a archivní pomůcku vyhotovila Jana Mašková.

V Blovicích dne 4. září 2017

.....
Jana Mašková

Seznam použitých pramenů a literatury

1. Prameny

a) Archivní

Státní okresní archiv Strakonice

Okresní národní výbor Blatná, sign II B 2 (kar 14), Hlášení – statistika členů MNV 1945

b) Tištěné

Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850–1970, I. díl, sv. 1.
Praha: Federální statistický úřad, 1978.

Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850–1970, II. díl, sv. 1.
Praha: Federální statistický úřad, 1978.

Seznam matričních obvodů v českých krajích. Praha : Ministerstvo vnitra, 1950

2. Literatura

ČECHOVÁ, Gabriela. Vývoj organizace a působnosti národních výborů v českých zemích 1945–1960. *Archivní časopis*, 1962, roč. 12, s. 129–147.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích: od počátků státu po současnost.* Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

ŠTROBLÍK, Vladimír. Vývoj místních a městských národních výborů na území České republiky (1945–1990). *Archivní časopis*, 2001, roč. 51, s. 73–89.

Příloha

Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
bm	běžný metr
č. j.	číslo jednací
čl.	článek
č. d.	číslo dokumentu
č. př.	číslo přírůstku
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn. č.	evidenční jednotka číslo
inv. č.	inventární číslo
kar	karton
MěNV	městský národní výbor
MNV	místní národní výbor
ONV	okresní národní výbor
ppr	podací protokol
Sb.	Sbírka
ukn	úřední kniha

INVENTÁRNÍ SEZNAM

Úřad národního výboru

I. Úřední knihy

Knihy účetní

1	Knih výdajů	1954	ukn 1
2	Pokladní deník	1955	ukn 2
3	Pokladní deník	1959	ukn 3

II. Spisový materiál

a) Registraturní pomůcky

4	Podací protokol	1947–1951	ppr 1
---	-----------------	-----------	-------

b) Spisy

Organizace činnosti národního výboru

5	Plány práce místního národního výboru	1958, 1959	kar 1
6	Statistický výkaz o počtu požárního zařízení	1947	kar 1

Funkcionáři, pracovníci národního výboru

7	Snížení počtu členů místního národního výboru	1950	kar 1
---	---	------	-------

Evidence a správa majetku

8	Soupis národního majetku	1953	kar 1
---	--------------------------	------	-------

Výstavba

9	Zřízení mostní váhy	1959	kar 1
---	---------------------	------	-------

Zemědělská půda

10	Pozemnostní arch	1946	kar 1
11	Zápis do pozemkové knihy – čd. 2060/49, čd 589/52	1949, 1952	kar 1

Název archivní pomůcky:	Místní národní výbor Přebudov
Značka archivního fondu:	MNV Přebudov
Časové rozmezí:	1946–1959
Počet evidenčních jednotek:	5 (3 úřední knihy, 1 podací protokol, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	11
Rozsah v bm:	0,07
Stav ke dni:	4. 9. 2017
Zpracovatelka archivního fondu:	Jana Mašková
Zpracovatelka archivní pomůcky:	Jana Mašková
Počet stran:	12
Počet exemplářů:	5
Schválila:	Mgr. Petra Martínková

dne 4. 9. 2017 – č. j. SOAP/050-0533/2017